
FAKTA OM UDVIKLINGEN I KRIMINALFORSORGEN

Dette notat samler forskellige fakta om udviklingen i Kriminalforsorgen.

SENESTE NYT – OKTOBER 2012 – ER:

- Der er fortsat overbelæg i Kriminalforsorgen. Belægget ligger på 96,4 procent i årets første ni måneder.
- Overbelægget er størst i de åbne fængsler, hvor det ligger på 99,4 procent.
- Strafmassen – det samlede antal måneder som domstolene idømmer – er fortsat meget højt.
- Antallet af varetægtsfængslede er også meget højt.
- Venterkøen – det antal borgere, som venter på at afsone i Kriminalforsorgen – stiger. Niveaulet er dog stadig lavt.
- Antallet af sygedage blandt fængselsbetjente er uændret i forhold til 2011. Niveaulet er dobbelt så højt i forhold til statens øvrige medarbejdere.
- Antallet af nedslidte fængselsbetjente er uændret i forhold til 2011. Niveaulet er fire gange højere i forhold til gennemsnittet på arbejdsmarkedet.
- Fra 2001 til 2011 er der kommet 25 procent flere indsatte, men kun 4 procent flere betjente.

Dette notat bygger – med mindre andet er angivet – på oplysninger fra Kriminalforsorgen.

OVERBELÆGGET FORTSÆTTER

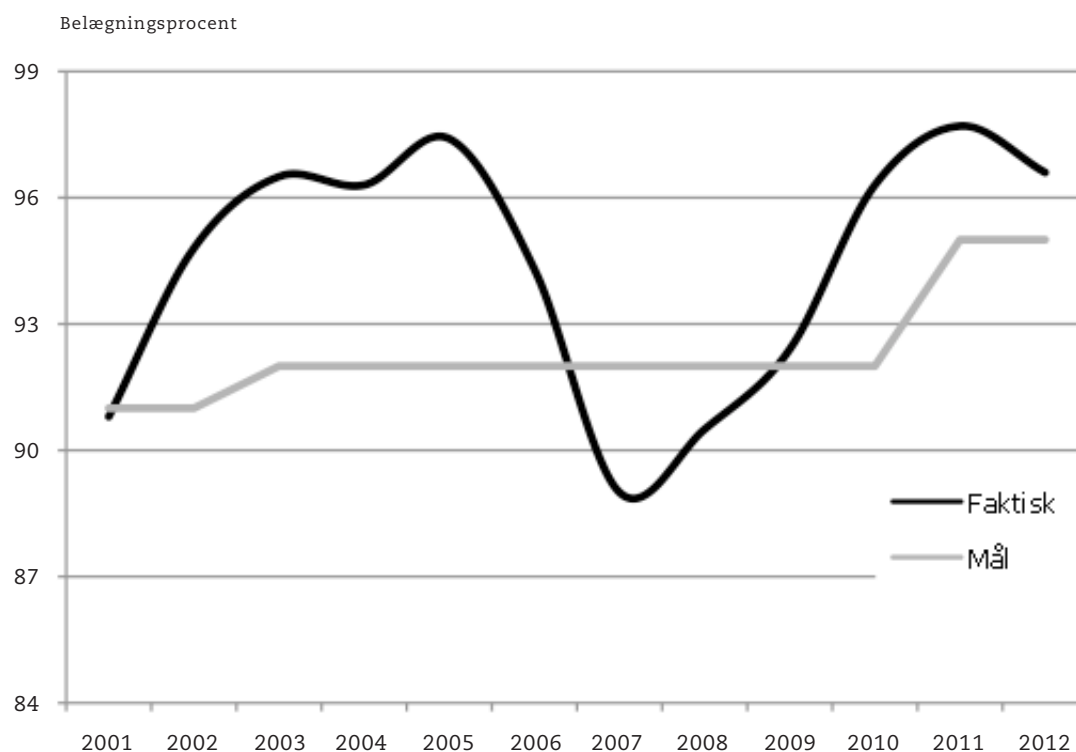
Meget stort kapacitetspres

Belægget er et udtryk for, hvor mange af Kriminalforsorgens pladser der bliver udnyttet.

Den gennemsnitlige belægningsprocent i fængsler og arresthuse ligger i årets første ni måneder på 96,4 procent. Der er tale om et mindre fald i forhold til 2011, hvor belægget lå på 97,5 procent i samme periode.

Den politisk fastsatte maksimalgrænse er 92 procent. Grænsen blev dog midlertidigt hævet til 95 procent i februar 2011.

FIGUR 1. SÅ FYLDTE ER FÆNGSLERNE

Note: Den gennemsnitlige belægningsprocent i Kriminalforsorgen. Tallet for 2012 er opgjort for perioden 1. januar til 30. september 2012 og fremskrevet for hele året ved at vægte tallet i forhold til udviklingen i 2011.

ÅBNE FÆNGSLER ER OVERFYLDTE

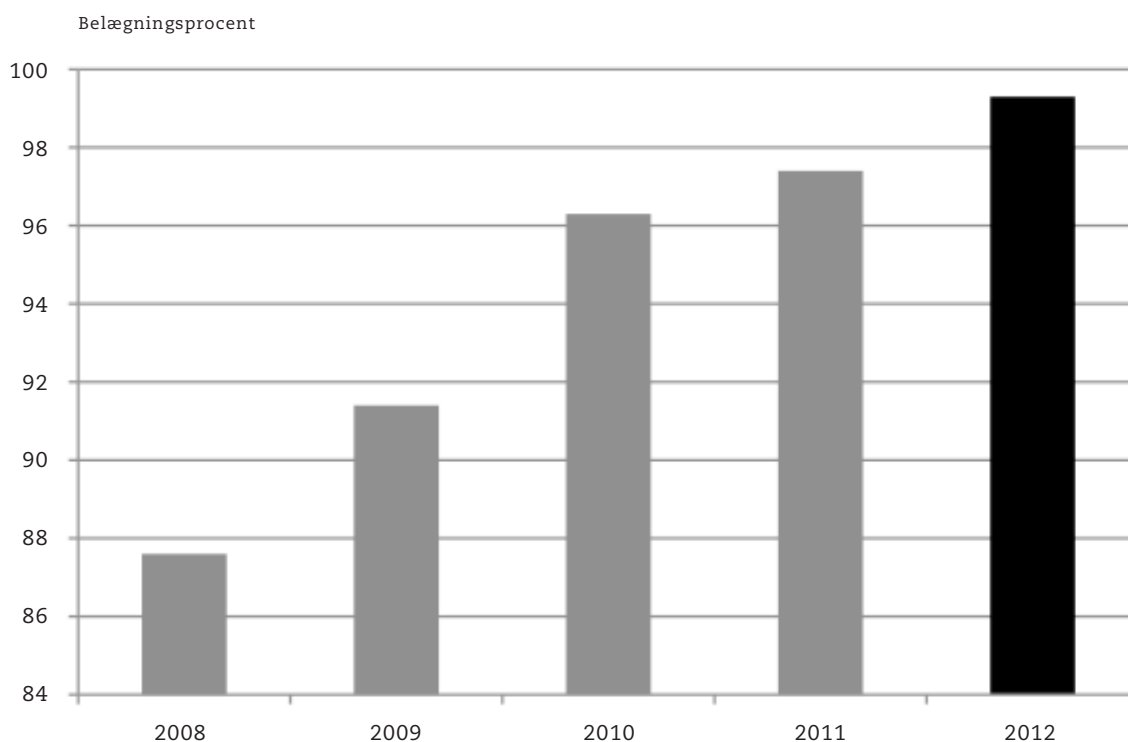
Tæt på 100 procent belæg i åbne fængsler

Kapacitetsproblemerne i Kriminalforsorgen er i øjeblikket størst i de åbne fængsler.

Den gennemsnitlige belægningsprocent i landets otte åbne fængsler ligger i årets første ni måneder på 99,4 procent. Til sammenligningen lå belægget på 97,3 procent i samme periode i 2011.

Ifølge Direktoratet for Kriminalforsorgen skyldes det høje belæg blandt andet, at man har forsøgt at skabe bedre plads i arresthuse og lukkede fængsler. Derfor har man konverteret åbne pladser til lukkede pladser.

FIGUR 2. BELÆG I ÅBNE FÆNGSLER

Note: Den gennemsnitlige belægningsprocent i landets åbne fængsler. Tallet for 2012 er opgjort for perioden 1. januar til 30. september 2012 og fremskrevet for hele året ved at vægte tallet i forhold til udviklingen i 2011.

STRAFMASSEN FALDER, MEN NIVEAUET ER STADIG HØJT

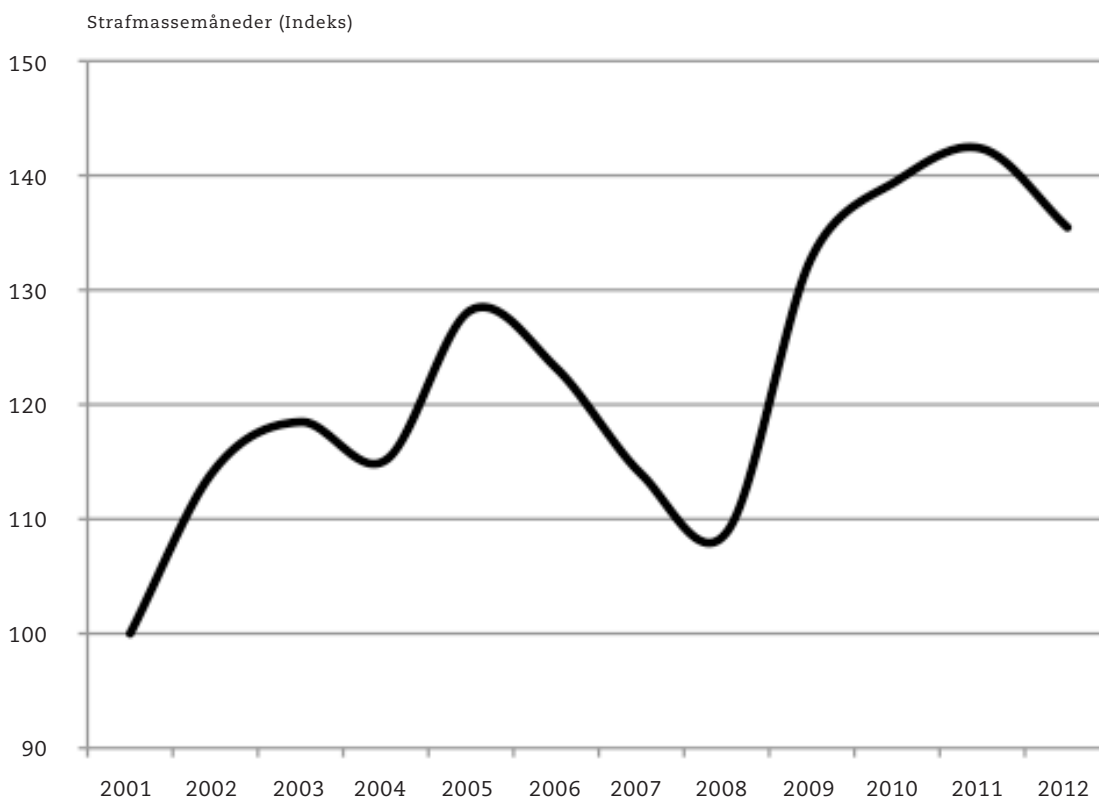
Domstolene idømmer 35 procent flere strafmåneder end for ti år siden

Strafmassen er et udtryk for, hvor mange måneders dom domstolene har idømt, og den giver dermed en strømpil for, hvilket pres der kommer på systemet.

Fortsætter domstolene i samme tempo, som de begyndte i årets første ni måneder, vil de i alt idømme 68.800 strafmåneder i 2012. Det vil i givet fald være fem procent mindre end i 2011.

Niveauet er dog fortsat meget højt. Strafmassen er steget med 35 procent siden 2001, hvor den lå den på 50.209 strafmåneder.

FIGUR 3. STRAFMASSEN

Note: Index 100 = 50.209 måneder. Tallet for 2012 er opgjort for perioden 1. januar til 30. september 2012 og fremskrevet for hele året ved at vægte tallet i forhold til udviklingen i 2011.

STORT ANTAL VARETÆGTSFÆNGSLEDE

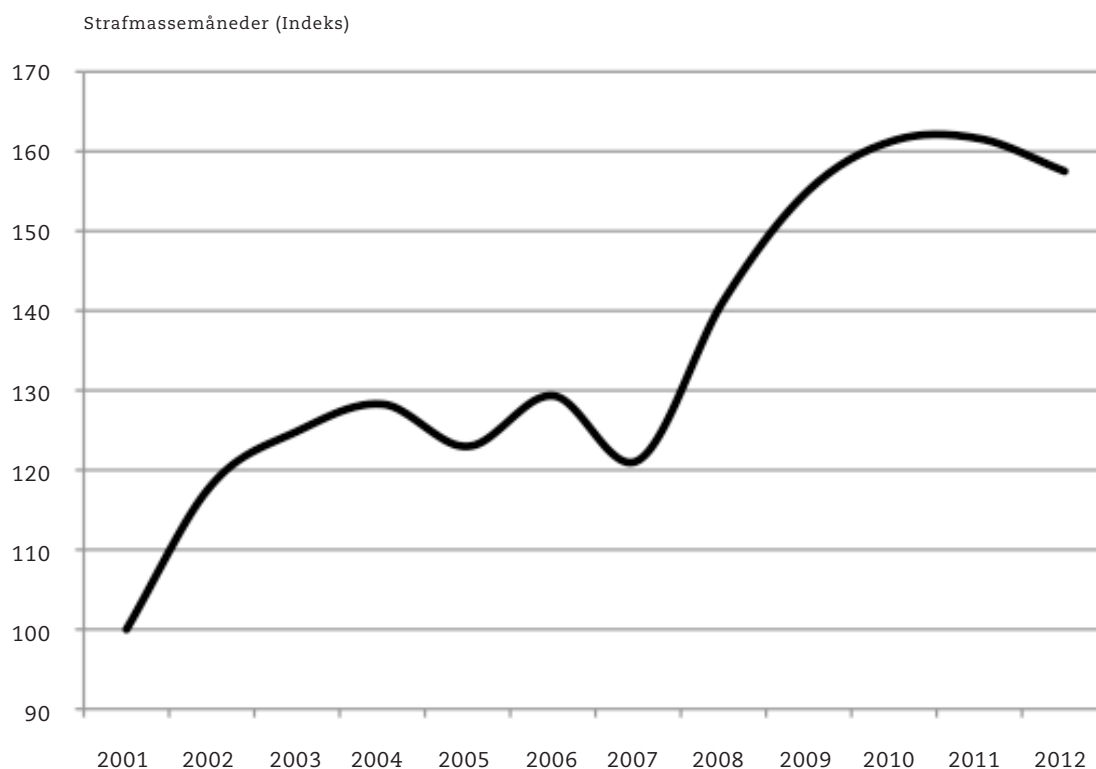
Antallet af arrester er fortsat meget højt

Antallet af arrester er et udtryk for, hvor mange der gennemsnitligt er varetægtsfængslede og afventer en dom. Jo flere arrester, desto større efterfølgende pres kommer der på fængslerne.

I gennemsnit har der siddet 1.333 arrester hver dag i landets arresthuse i årets første ni måneder. Det er lidt færre end i 2011, hvor gennemsnittet lå på 1.372 arrester hver dag.

Niveauet er dog fortsat markant højere end for få år siden. I 2007 sad der eksempelvis 1.029 arrester i gennemsnit.

FIGUR 4. VARETÆGTSFÆNGSLEDE

Note: Index 100 = 849 arrester i gennemsnit pr. dag. Tallet for 2012 er opgjort for perioden 1. januar til 30. september 2012 og fremskrevet for hele året ved at vægte tallet i forhold til udviklingen i 2011.

KORT VENTERKØ, MEN STIGENDE

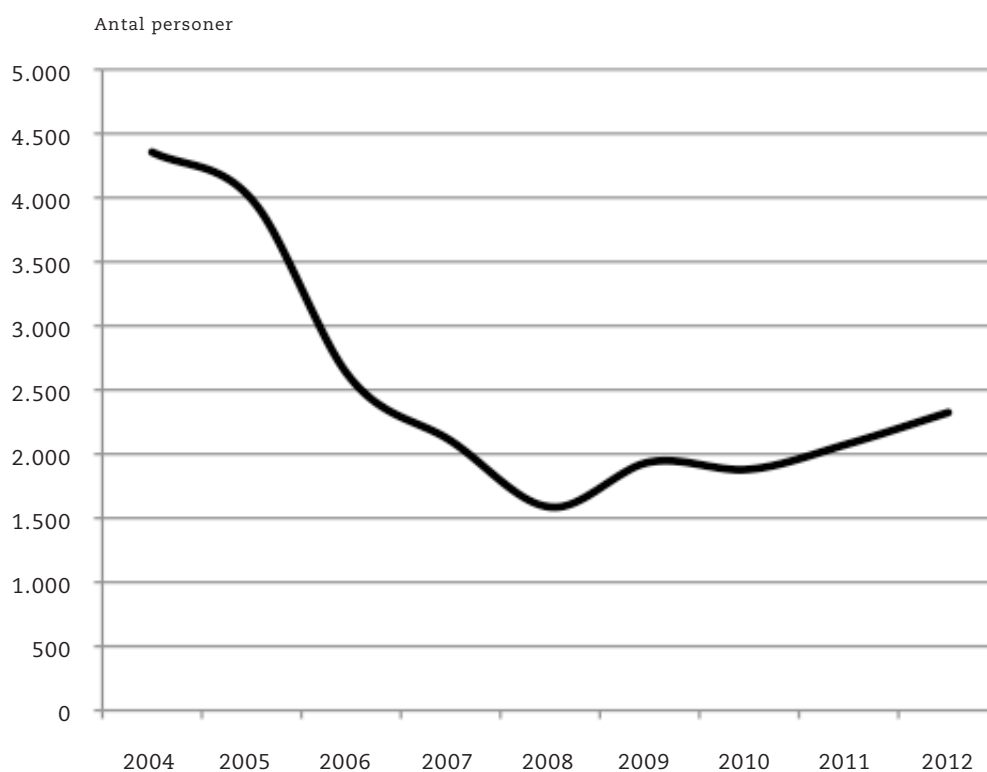
Der er fortsat få, som venter på at afsone

Antallet af borgere, der venter på at afsone straf i Kriminalforsorgen, giver et indtryk af, hvor god en balance der er mellem Kriminalforsorgens kapacitet og strafmassen.

I 2011 besluttede den daværende justitsminister at indføre et tilsigelsesstop. Det vil sige, at nogle dømte skal vente med at afsone.

Tilsigelsestoppet kan være årsagen til, at venterkøen er stigende. I årets første tre måneder var der i gennemsnit 2.324 personer i køen. I 2008 var den helt nede på 1.587 personer. Niveauet er dog fortsat lavt i forhold til tidligere.

FIGUR 5. DØMTE PÅ FRI FOD

Note: Ifølge Direktoratet for Kriminalforsorgen er det normalt, at cirka 2.600 dømte venter på indsættelse blandt andet som følge af de almindelige regler, der gælder om tilsigelsesvarsel og adgangen til at søge om udsættelse med afsoning.

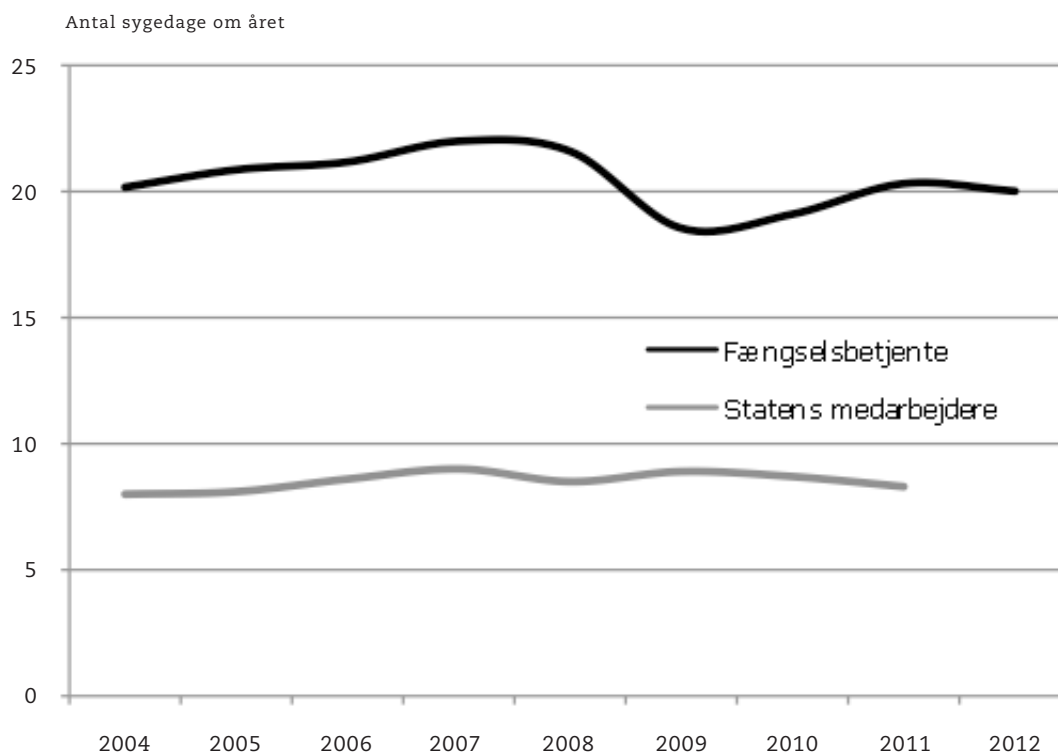
UÆNDRET SYGEFRAVÆR

Dobbelt så mange sygedage som statens øvrige medarbejdere

Sygefraværet blandt landets fængselsbetjente ligger på 19,4 dage i årets første otte måneder. I samme periode sidste år lå det på 19,7 dage.

Antallet af sygedage er dobbelt så højt blandt fængselsbetjente som hos statens øvrige medarbejdere. Sygefraværet lå i gennemsnit på 8,3 sygedage i staten i 2011.

FIGUR 6. SYGEFRAVÆR

Note: Tallene for 2012 er opgjort for perioden 1. januar til 31. august 2012 og fremskrevet for hele året ved at vægte tallet i forhold til udviklingen i 2011. Kilde (sygefravær i staten): Moderniseringsstyrelsen.

STADIG MANGE NEDSLIDTE

Fængselsbetjente har fire gange så stor risiko for at blive slidt ned end ansatte på det øvrige arbejdsmarked

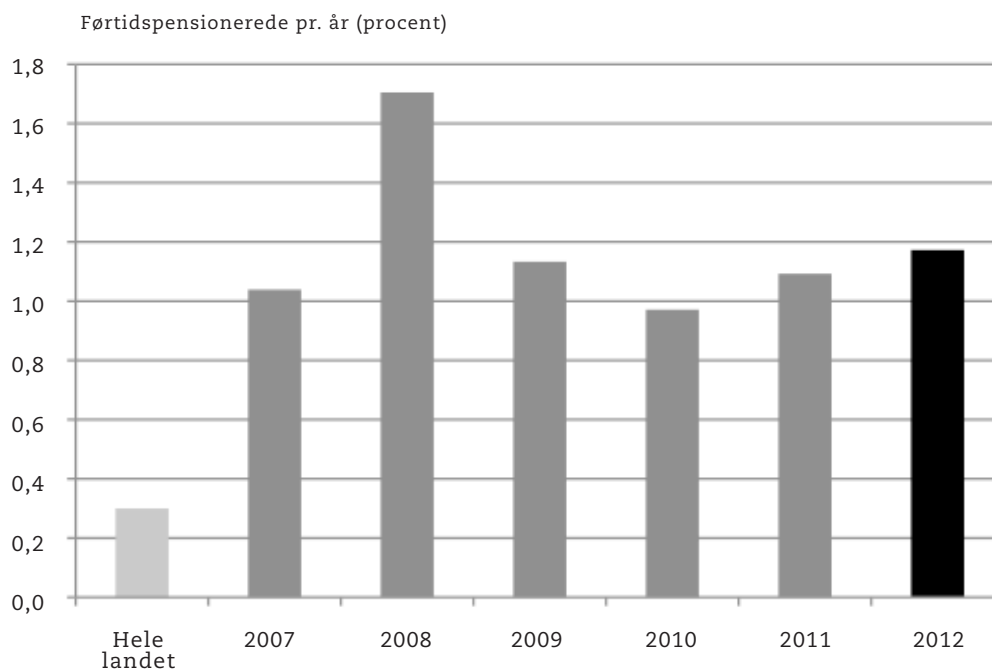
Der er fortsat mange nedslidte fængselsbetjente. I årets første ni måneder er 27 medarbejdere blevet varslet om, at de bliver afskediget på grund af dårligt helbred. Fortsætter denne udvikling resten af året, vil 36 betjente blive afskediget i år.

Risikoen for at blive ramt af nedslidning er dermed fortsat meget høj. Gennem de sidste ti år har 42 betjente i gennemsnit fået en såkaldt helbredsbetingset afskedigelse hvert år. Det svarer til, at 1,4 procent af alle fængselsbetjente årligt forlader jobbet på grund af dårligt helbred.

Antallet af nedslidte er langt højere end på det øvrige arbejdsmarked. Ifølge tal fra Ankestyrelsen bliver 0,3 procent af de beskæftigede i Danmark årligt førtidspensioneret. Risikoen for førtidspension er altså over fire gange større for fængselsbetjente end for andre erhvervsgrupper i Danmark.

Gennemsnitsalderen for de nedslidte er 46 år i 2012.

FIGUR 7. FØRTIDSPENSIONERINGER

Note: Søjlen 'Hele landet' viser antallet af førtidspensionerede blandt alle beskæftigede på arbejdsmarkedet i Danmark i 2011 (Ankestyrelsens statistik for kommunale tilkendelser af førtidspensionering + Danmarks Statistik, RAS). Øvrige søjler viser de årlige indberetninger af helbredsbetingsede afskedigelser til Fængselsforbundet.

RINGERE VAGTBEMANDING

Alenevagter i ti fængsler

Fra 2001 til 2011 er der kommet 25 procent flere indsatte, men kun 4 procent flere betjente.

Antallet af indsatte steget fra 3.235 til 4.037, mens antallet af fængselsbetjente i samme periode kun er steget fra 2.543 til 2.646.

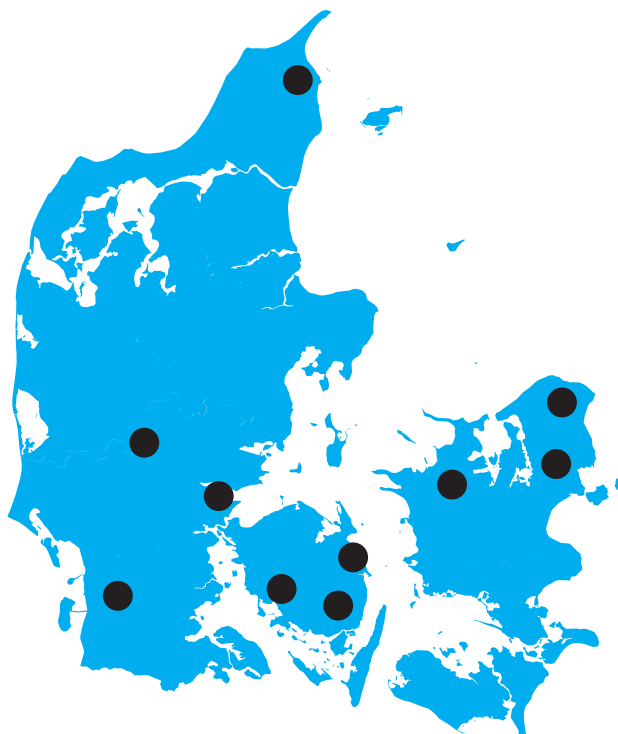
Denne udvikling indebærer blandt andet, at landets fængselsbetjente i nogle situationer er alene på vagt. Fængselsforbundets opgørelse viser, at alenevagter er en integreret del af vagtbemandingen i ti ud af Kriminalforsorgens fjorten fængsler.

Arbejdstilsynet er kritisk over for brugen af alenevagter. Tilsynet har i en række påbud pålagt Kriminalforsorgen at sætte ind mod alenearbejdet. Tilsynet påpeger, at alenearbejde kan være psykisk belastende og indebærer en sikkerhedsrisiko.

FIGUR 8. HER ER DER ALENEVAGTER

Note: Alenevagter er her defineret som vagter i den faste postbesættelse (typisk 7 timers-vagter), hvor fængselsbetjente er alene sammen med indsatte på hele vagten. Fængsler med alenevagter: Statsfængslet på Kragsskovhede, Statsfængslet Midtjylland (både Fængslet Nr. Snede og Kærshovedgård), Statsfængslet Møgelkær, Statsfængslet Renbæk, Statsfængslet på Søbysøgård, Statsfængslet i Ringe, Statsfængslet i Nyborg, Statsfængslet i Jyderup, Statsfængslet i Vridsløselille og Statsfængslet ved Horserød. Kilde: Fængselsforbundet.

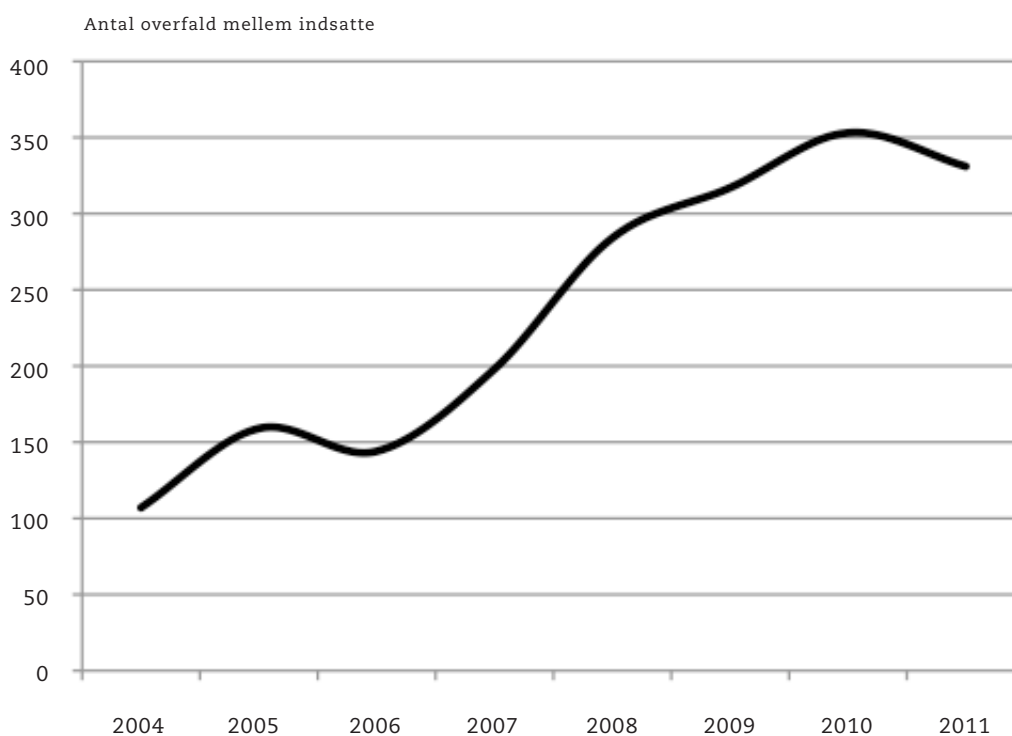
MANGE VOLDSEPISODER MELLEM INDSATTE

Tredobling af vold på syv år

På syv år er antallet af voldstilfælde mellem indsatte mere end tredoblet i Kriminalforsorgen.

I 2011 blev der registreret 331 overfald mellem indsatte. Til sammenligning blev der registreret 107 overfald i 2004.

FIGUR 9. VOLD MELLEM INDSATTE

Note: Vold og trusler begået af indsatte mod indsatte.